

**НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ПРОГРАМА ТЕМАТИЧНОГО ЦИКЛУ
«ОСНОВИ ІНТЕНСИВНОЇ ТЕРАПІЇ НОВОНАРОДЖЕНИХ»
З ФАХУ «НЕОНАТОЛОГІЯ»**

Пояснювальна записка

Основною метою навчання на тематичному циклі з неонатології є вдосконалення та набуття лікарем певних теоретичних знань та практичних навичок інтенсивної терапії новонароджених.

Типовий навчальний план курсів тематичного вдосконалення «Основи інтенсивної терапії новонароджених» за спеціальністю «Неонатологія» включає такі розділи:

- ❖ Групи ризику вагітних і формування пренатальної патології. Пограничні стани новонароджених, що загрожують зриву адаптації.
- ❖ Акушерські ускладнення вагітності та їх вплив на плід і новонародженого.
- ❖ Гіпоксія плода та асфіксія новонародженого, етапи реанімації та посиндромна інтенсивна терапія.
- ❖ Вплив медикаментів на плід.
- ❖ Патологія пологів. Оцінка стану плоду і новонародженого при патологічних пологах.
- ❖ Геморагічні розлади в періоді новонародженості. Невідкладна допомога.
- ❖ ДВЗ-синдром у новонароджених. Принципи діагностики. Невідкладна допомога.
- ❖ Тромбоцитопенії, -патії у новонароджених. Принципи лікування.
- ❖ Пологова травма: класифікація, клініка, лікування.
- ❖ Перинатальні гіпоксично-ішемічні пошкодження ЦНС у новонароджених.
- ❖ Особливості інтенсивної терапії новонароджених з розладами дихання.
- ❖ Респіраторна терапія новонароджених. Штучна вентиляція легенів (ШВЛ) у новонароджених. Ускладнення ШВЛ у новонароджених.
- ❖ Методика СДППД (СРАР) у новонароджених.
- ❖ Використання замісної терапії сурфактантом у новонароджених.
- ❖ Профілактика бронхо-легеневої дисплазії у новонароджених.
- ❖ Синдром аспірації меконію, клініка, інтенсивні терапія.
- ❖ Синдром витоку повітря: інтерстиційна емфізема, пневмоторакс, пневмомедіастinum, клініка, інтенсивні терапія.
- ❖ Пневмонія у новонароджених: етіологія, клініка, діагностика, інтенсивна терапія.
- ❖ Вроджені вади легень та дихальних шляхів: трахео-ставохідний свищ. Атрезія стравоходу. Діагностично-лікувальна тактика.
- ❖ Захворювання серцево-судинної системи у новонароджених, що потребують інтенсивної терапії.
- ❖ Недостатність кровообігу у новонароджених: серцева, судинна. Невідкладна допомога.
- ❖ Вроджені вади серця у новонароджених. Діагностика, лікування.

- ❖ Міокардит. Септичний ендокардит у новонароджених. Принципи діагностики і інтенсивної терапії.
- ❖ Виразково-некротичний ентероколіт у новонароджених. Діагностика. Лікування.
- ❖ Вроджені вади ШКТ у новонароджених, які потребують негайної хірургічної корекції.
- ❖ Проблема невиношування. Перинатальна патофізіологія передчасно народжених немовлят. Фізіологія постнатальної адаптації недоношених немовлят.
- ❖ Пологова травма ЦНС і ПНС у новонароджених. Діагностика. Невідкладна допомога.
- ❖ Менінгіт. Енцефаліт. Вентрикуліт у новонароджених. Принципи діагностики, лікування.
- ❖ Гостра ниркова недостатність у новонароджених. Інтенсивна терапія.
- ❖ Особливості водно-електролітного балансу у новонароджених з перинатальною патологією.
- ❖ Сепсис у новонароджених: етіологія, клініка, лікування. Синдром системної запальної відповіді.
- ❖ Принципи первинної реанімації новонароджених.
- ❖ Техніка проведення первинної реанімації новонароджених.
- ❖ Інтенсивна терапія при гіпербілірубінемії у новонароджених..
- ❖ Інтенсивна терапія шоку у новонароджених.
- ❖ Інтенсивна терапія судом у новонароджених.
- ❖ Інтенсивна терапія гіпер- та гіпоглікемії у новонароджених.
- ❖ Інтенсивна терапія порушень водно-електролітного обміну у новонароджених.
- ❖ Інтенсивна терапія поліцитемії у новонароджених.
- ❖ Інтенсивна терапія порушень терморегуляції у новонароджених.
- ❖ Моніторинг артеріального тиску, PaO_2 , частоти дихання, частоти серцевих скорочень у новонароджених.

Контингент курсантів: Медичні працівники (лікарі неонатологи, педіатри, анестезіологи, акушери-гінекологи та середній медичний персонал), які надають допомогу новонародженим (включаючи медичний персонал бригад екстреної допомоги), а також організатори охорони здоров'я.

Тривалість навчання – 78 год.

В тематичні курси увійшли питання: питання організації інтенсивної допомоги новонародженим дітям в Україні, фізіологія та патологія передчасно народжених дітей, питання перинатальної фармакології та її вплив на розвиток плода та новонародженого, питання гіпоксії та асфіксії плода, етапи реанімації та інтенсивної терапії, перинатальні ушкодження ЦНС різного генезу та принципи лікування, захворювання системи дихання у новонароджених та принципи реанімації, виходжування та лікування, патологія серцево-судинної системи (вроджені вади серця та магістральних судин), жовтяниці новонароджених та їх лікування в залежності від генезу, питання патології стравоходу та кишечника, геморагічні розлади в період новонародженості.

Навчальний план включає: 12 годин лекцій, 42 години практичних занять, 20 годин семінарських занять та залік (4 години).

Програмою також передбачено базовий, проміжні та заключні види контролю, розв'язування ситуаційних задач згідно з темами. В кінці циклу передбачено комп'ютерний контроль та співбесіду з питань засвоєного матеріалу, демонстрація практичних навичок на фантомі.

Курсанти, які успішно освоїли програму та пройшли співбесіду, одержують посвідчення про закінчення тематичного циклу.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

тематичного циклу «Основи інтенсивної терапії новонароджених»
за фахом «Неонатологія»

Мета: поглиблення теоретичних знань із питань проведення інтенсивної терапії новонародженим з різними патологічними станами, вдосконалення навичок проведення респіраторної терапії новонародженим, первинної реанімації при перинатальній асфіксії.

Тривалість навчання – 11 днів (78 годин)

№	Назва курсу	Лекції	Практ. заняття	Семінар. заняття	Всього
1	Патологія неонатального періоду. Інтенсивна терапія патологічних станів у новонароджених.	12	38	20	74
2	Залік	-	4	-	4
Разом		12	42	20	78

**План лекцій
циклу тематичного вдосконалення
«Основи інтенсивної терапії новонароджених»**

№	Тема	Кількість годин
1.	Основи інтенсивної терапії новонароджених при основних патологічних станах.	2
2.	Принципи первинної реанімації новонароджених. Інтенсивна терапія пологової травми.	2
3.	Інтенсивна терапія при патології білірубінового обміну у новонароджених.	2
4.	Проблема невиношування. Інтенсивна терапія перинатальної патології передчасно народжених немовлят.	2
5.	Синдром дихальних розладів у новонароджених.	2
6.	Хірургічні проблеми раннього неонатального періоду.	2
	Всього	12

**План практичних занять
циклу тематичного вдосконалення
«Основи інтенсивної терапії новонароджених»**

№	Тема	Кількість годин
1	Патологія пологів, її вплив на плід.	2
2	Посиндромна терапія асфіксії. Респіраторна підтримка новонародженого. Корекція метаболічних порушень.	2
3	Первинна реанімація новонароджених.	2
4	Синдром поліорганної недостатності у новонароджених.	2
5	Пологові травми. Типи пологової травми ЦНС. Діагностика. Інтенсивна терапія пологової травми.	2
6	Судоми у новонароджених.	2
7	Шок у новонароджених. Діагностика. Лікування.	2
8	Особливості інтенсивної терапії новонароджених з розладами дихання. Респіраторна терапія новонароджених.	2
9	Синдром аспірації меконію. Синдром витоку повітря: інтестиційна емфізема, пневмоторакс, пневмомедіастенум.	2
10	Алгоритм діагностики та тактика ведення пацієнта з патологією серцево-судинної системи, з вродженою вадою серця.	2
11	Лікування гіпербілірубінемії у новонароджених.	2
12	Синдром дихальних розладів у новонароджених. Принципи введення штучного сурфактанту.	2
13	Вроджена пневмонія. Тактика ведення новонародженого.	2
14	Гематологічні проблеми у новонародженого: анемія,	2

	кровотеча, поліцитемія. Геморагічні розлади у новонароджених.	
15	Порушення метаболізму у новонароджених. Гіпоглікемія, гіперглікемія, гіпокальціємія, гіперкальціємія та їх наслідки для новонароджених дітей.	2
16	Вроджені вади шлунково-кишкового тракту. Алгоритм діагностики та тактика ведення. Некротичний ентероколіт. Принципи надання допомоги.	2
17	Сепсис новонароджених: етіологія, клініка, лікування. Синдром системної запальної відповіді.	2
18	Розрахунок інфузійної терапії та парентерального харчування у новонароджених з перинатальною патологією. Характеристика інфузійних препаратів, які застосовуються в неонатології.	2
19	Організація виходжування новонароджених в умовах інтенсивної терапії.	2
	Залік	4
	Всього	42

**План семінарських занять
циклу тематичного вдосконалення
«Основи інтенсивної терапії новонароджених»**

№	Тема	Кількість годин
1	Респіраторна підтримка новонароджених.	4
2	Підтримка теплового ланцюга.	4
3	Проблема болю в неонатології	4
4	Електролітні розлади у новонароджених	4
5	Паліативна допомога новонародженим	4
	Всього	20

**Перелік практичних знань та умінь лікаря-неонатолога,
засвоєних на тематичному циклі
«Основи інтенсивної терапії новонароджених»**

Лікар повинен знати:

- Акушерські ускладнення вагітності та їх вплив на плід і новонародженого.
- Гіпоксія плода та асфіксія новонародженого, етапи реанімації та посиндромна інтенсивна терапія.
- Вплив медикаментів на плід.
- Геморагічні розлади в періоді новонародженості. Невідкладна допомога.
- Пологова травма: класифікація, клініка, лікування.

- Захворювання органів дихання у новонароджених. Респіраторний дистрес синдром новонароджених I типу.
- Синдром аспірації меконію, клініка, інтенсивні терапія.
- Синдром витоку повітря: інтерстиційна емфізема, пневмоторакс, пневмомедіастinum, клініка, інтенсивні терапія.
- Пневмонія у новонароджених: етіологія, клініка, діагностика, інтенсивна терапія.
- Вроджені вади легенів та дихальних шляхів: трахео-ставохідний свищ. Атрезія стравоходу. Діагностично-лікувальна тактика.
- Захворювання серцево-судинної системи у новонароджених, що потребують інтенсивної терапії.
- Вроджені вади серця у новонароджених. Діагностика, лікування.
- Міокардит. Септичний ендокардит у новонароджених. Принципи діагностики і інтенсивної терапії.
- Вроджені вади ШКТ у новонароджених, які потребують негайної хірургічної корекції.
- Порушення кардіо-респіраторної адаптації у дітей з вагою при народженні менше 1500 г. Діагностика та лікування.
- Перинатальні гіпоксично-ішемічні пошкодження ЦНС у новонароджених.
- Пологова травма ЦНС і ПНС у новонароджених. Діагностика. Невідкладна допомога.
- Менінгіт. Енцефаліт. Вентрикуліт у новонароджених. Принципи діагностики, лікування.
- Гостра ниркова недостатність у новонароджених. Інтенсивна терапія.
- Особливості водно-електролітного балансу у новонароджених з перинатальною патологією.
- Білково-енергетичне забезпечення новонароджених з перинатальною патологією.
- Сепсис у новонароджених: етіологія, клініка, лікування.

Лікар-неонатолог повинен уміти:

- Провести первинну реанімацію новонароджених.
- Провести інтенсивну терапію при гіпербілірубінемії у новонароджених.
- Провести інтенсивну терапію при олігурії у новонароджених.
- Провести інтенсивну терапію шоку у новонароджених.
- Провести інтенсивну терапію новонароджених з розладами дихання.
- Провести респіраторну терапію новонароджених. Провести штучну вентиляцію легень (ШВЛ) у новонароджених.
- Провести СДППД (CPAP) у новонароджених.
- Провести інтенсивну терапію судом у новонароджених.
- Провести інтенсивну терапію гіпер- та гіпоглікемії у новонароджених.
- Провести інтенсивну терапію порушень водно-електролітного обміну у новонароджених.
- Провести інтенсивну терапію порушень терморегуляції у новонароджених.
- Провести моніторинг артеріального тиску, РаО₂, частоти дихання, частоти серцевих скорочень у новонароджених.